

“A Itàlia unes eleccions anticipades són com un cop d'estat”

Mitja dotzena de cotxes oficials indiquen que a la residència de l'ex-president d'Itàlia hi ha visites. Però Francesco Cossiga (Sàsser, Sardenya, 1928) no ens fa esperar gaire. “Catalunya lliure i Espana grande”, diu, tot entrant. Abans de començar, parla de dos restaurants de Barcelona i recorda les fronteres dels Països Catalans. L'entrevista ha de ser sobre Itàlia, però admira tant els catalans, que costa mantenir-se al marge de la política nacional. En un moment de l'entrevista diu: “Nosaltres som cosins de primer grau. Ho sabem, que Sardenya i Catalunya hem estat 400 anys junts? Hem estat més amb vosaltres que amb la resta d'Itàlia.” I somriu.

—**Senyor Cossiga, Itàlia trobarà una nova estabilitat política amb aquestes noves eleccions?**

—No, perquè amb aquesta llei electoral no és possible. Guanyi qui guanyi, guanyarà per un sospir al Senat. Caldrà canviar la llei electoral i tornar a fer eleccions. El nostre país és l'únic on les eleccions anticipades són considerades com un cop d'estat. Penseu que al Regne Unit, en un sol any, hi va haver tres eleccions. A Itàlia, la gran coalició (PD-PdL) no es pot fer perquè explotaria l'esquerra. Veltroni no creu en res. És un gran polític perquè no creu en res. Es kennedià, marilynmonroenià, clintonià... Primer per Hillary Clinton i ara per Obama... Però ell no pot fer l'aliança amb Berlusconi perquè destrouria el Partit Demòcrata.

—**Com és que Itàlia encara no ha pogut evitar la fragmentació dels partits i la consegüent ingovernabilitat?**

—Per la Constitució. Ha estat pensada per totes les formacions polítiques. I Berlusconi ha fet mal fet de no acceptar el govern institucional de Franco Marini, però li ho han impedit

Francesco Cossiga va ser president d'Itàlia, per la Democràcia Cristiana, des del 1985 fins al 1992. Abans havia estat ministre de l'Interior amb Aldo Moro, cap del govern i president del Senat. Per tot plegat, Cossiga és un dels millors coneixedors de la política italiana.

la Lliga del Nord i l'Aliança Nacional de Gianfranco Fini.

—**Fins a quin punt el candidat Walter Veltroni podrà concretar el canvi, no tan sols al centre-esquerra sinó també al centre-dreta?**

—L'únic canvi és que, si guanyen, el govern no durarà, perquè sense el suport de l'esquerra radical i les manifestacions a la plaça no pot durar. I després al centre-dreta no hi ha cap canvi. I només així el nou partit aconseguirà fer-se acceptar pel Partit Popular Europeu (PPE). Perquè el PPE, amb

l'excepció del Partit Popular espanyol, no vol de cap manera el partit de Gianfranco Fini. Que també tenia el suport d'Israel. El pròxim pas, especialment si guanyen, és l'ingrés al PPE.

—**Berlusconi parteix amb avantatge, en aquestes eleccions?**

—Sí, té un avantatge claríssim. Però la remuntada és notable. I ho seria més si l'Església d'Itàlia no fes el que fa. Que un dia li ofereix suport, un altre dia li dispara.

—**L'Església ha criticat el programa de Veltroni...**

—No, no hi ha programa de Veltroni. Ell és l'home del *però també*. El seu discurs és “Nosaltres estem a favor de la independència de Kosovo, però també de la permanència a Sèrbia; nosaltres estem a favor dels treballadors, però també dels emprenedors...”

—**I això us sembla honest?**

—No, és estúpid. Però no es pot demanar a Veltroni de ser gaire intel·ligent. En aquella banda, de bons noms n'hi ha un: Massimo D'Alema. Bo de veritat.

—**Ens podeu fer un judici de Berlusconi com a polític, governant i estadista?**

—D'estadistes, a Itàlia ja no n'hi ha ni un. Hi ha hagut Cavour, Giolitti, Mussolini, De Gasperi i, si hagués guanyat les eleccions, ho hauria estat també Togliatti. Després hem tingut un gran home de govern com Mussolini i Andreotti i un gran líder ideològic com Aldo Moro.

—**I com a polític i governant, Berlusconi que us sembla?**

—Té una gran capacitat, però ha canviat l'estat per les seves operacions. Ara bé, aquests darrers temps ha començat d'aprendre de política. I ell sap què agrada als italians. I allò que agrada als italians no sempre és el millor. I ara Veltroni fa de Berlusconi al centre-esquerra. És el Berlusconi del centre-esquerra.

—**A parer vostre, quina és la solució per a sortir d'aquesta crisi política que viu Itàlia?**

—No crec que hi hagi sortida. En un breu període, no. Jo vaig ser escollit diputat el 1958 i vaig ser membre del consell nacional de la Democràcia Cristiana el 1956. Quan m'hi vaig inscriure encara hi havia la guerra. He conegut De Gasperi, Togliatti, Moro, Andreotti... No hi ha cap comparació possible...

—**Com és que s'ha arribat a aquest punt?**

—Amb el final de la guerra freda, que va fer disminuir la tensió política al nostre país. I, després, amb l'acció de Mans Netes, que va destruir una classe dirigent sencera.

—**Però no calia l'acció de Mans Netes contra la corrupció política?**

—Va ser un gran intent de subversió legal. Només tres polítics de l'esquerra s'hi van oposar... La gran part de

l'esquerra pensava: “Mentre no ens toqueu a nosaltres...” No hem estat capaços de vèncer amb la revolució amb la Unió Soviètica, esperem fer-ho amb els jutges.

—**Com és que a Itàlia, la Lliga d'Umberto Bossi, que demana la independència del nord, és de dretes i els independentistes catalans i bascos són d'esquerres?**

—És de dretes perquè és el partit de la gent del poble. I molts militaven a la Democràcia Cristiana, socialistes i comunistes. Els bascos i els catalans s'han oposat a un poder que era de dretes. Per això són d'esquerres. Els socialistes espanyols són centralistes i van contra l'autonomia. I han hagut de matar Pasqual Maragall. I ara el líder, el president de Catalunya, no és ni català. I a ell l'autonomia catalana no li interessa absolutament gens. El ministre de l'Interior de Felipe González va haver d'anar a la presó per

“És més possible que l'acord amb ETA el faci un govern de dretes que no un d'esquerres”

haver creat les esquadres de la mort contra els bascos.

—**Us referiu als GAL...**

—Sí, durant el govern socialista els bascos eren torturats i es donava droga gratis als joves bascos. El primer acte del govern Zapatero ha estat donar les gràcies a aquell responsable de la Guàrdia Civil condemnat a trenta anys. Quan em van declarar Amic del Poble Basc, els insults dels representants socialistes eren iguals o pitjors que els dels populars.

—**Què us sembla que Espanya sigui monàrquica?**

—El rei va ser un personatge molt important durant la transició. Però Espanya no és monàrquica. És juancarlista...

—**Es pot fer cap comparació política entre Espanya i Itàlia?**

—Espanya ha estat un gran imperi, ha tingut com a sobirans els Habsburg

i els Borbons i nosaltres els Savoia. No hi ha comparació. Quan hi va haver la Guerra de Successió espanyola, qui va estar a favor de Carles VI d'Habsburg van ser Catalunya i Sardenya. Catalunya va pagar un preu altíssim perquè Felip V, amb el decret de Nova Planta, la va destruir... mentre que Sardenya es va salvar perquè va entrar a l'imperi Austríac.

—**Per què l'Església Catòlica permet canvis a Espanya que no permet a Itàlia?**

—Hi ha la llegenda de l'Espanya catòlica, però és una llegenda. Quan neix l'Espanya catòlica? Per desgràcia, tret d'una petita part de bisbes catalans, bascos i navarresos, la majoria de bisbes són franquistes. Itàlia no té tants bisbes reaccionaris com Espanya, com el de Madrid o el de Toledo.

—**Què en penseu de l'avortament, els matrimonis homosexuals o l'eutanàsia?**

—Jo sóc de la diòcesi de Roma, i jo dono al bisbe de Roma el meu pensament.

—**Creieu que Espanya aconseguirà eliminar ETA?**

—Si ho han aconseguit els britànics [amb l'IRA] es farà. Zapatero ha trencat les converses amb ETA per Rajoy. És més possible que l'acord el faci un govern de dretes que no un d'esquerres. Quan em vénen a veure els bascos els dic que no es refiïn dels socialistes. Jo estic en contacte amb els bascos, tant de Batasuna com d'ETA.

—**Teniu contactes amb ETA?**

—Com voleu que no n'hi tingui? Jo sóc amic de tots aquells que han estat detinguts. Han incriminat també el lehendakari perquè ha parlat amb Batasuna. Jo no tan sols hi he parlat: han estat a casa meva a menjar. Arres-teu-me! No és pas casual que durant el govern d'Aznar el centre d'intel·ligència nacional controlés dues línies de telèfon de casa meva i l'entrada de *wireless*.

—**Potser ara ens escolten?**

—El centre tecnològic italià ja va prendre mesures...

Pasquale Chessa
Jordi Mumbrú